

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE TEATAJA

28. juuli 1972

Nr. 30 (347)

7. aastakäik

SISUKORD

I

305. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sõjaväelaste autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
306. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus trusti «Eesti Põlevkivi» Kiviõli kaevanduse ja Kiviõli Põlevkivikeemia Kombinaadi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
307. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm-tele L. Antonile ja A. Rünkarule Eesti NSV teenelise kaubandustöötaja aunimetuse andmise kohta.
308. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus vabariigi kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete töötajate autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
309. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. A. Kressi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
310. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. E. Milleri autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
311. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus M. Gorki nimelise Valgevene NSV Riikliku Vene Draamateatri kollektiivi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

II

312. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus ametiisikute korteritesse ülespandud ametiteléfonide kasutamise korra kohta.
  313. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «Ministeeriumi, keskasutuse, töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilise osakonna (büroo), pea- (vanem-) juriskonsuldi ja juriskonsuldi üldpõhimääruse» kohta.
-

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

305 Sõjaväelaste autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse teenistuse eest ja seoses sõjaväeosa 50. aastapäevaga autasustada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga järgmisi isikuid:

Aksinin, Nikolai Mihhaili p.
 Bogatõrjov, Vladimir Aleksei p.
 Gavrilov, Gordei Jegori p.
 Gorelik, Jakov Jefimi p.
 Kolodin, Aleksandr Afanassi p.
 Legostajev, Ivan Tihhoni p.
 Mihhailovski, Vladimir Mihhaili p.
 Saar, Matti Johannese p.
 Šunajev, Vladimir Ivani p.
 Toporov, Mihhail Pjotri p.
 Vakarin, Aleksandr Jemeljani p.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 19. juulil 1972.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

306 Trusti «Eesti Põlevkivi» Kiviõli kaevanduse ja Kiviõli Põlevkivikeemia Kombinaadi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Saavutatud edu eest vabariigi rahvamajandusplaanide täitmisel ning põlevkivikaevandamise ja põlevkivitöötlemise tööstusharude arendamisel, samuti seoses Kiviõlis põlevkivi tööstusliku kaevandamise 50. aastapäevaga autasustada trusti «Eesti Põlevkivi» Kiviõli kaevandust ja Kiviõli Põlevkivikeemia Kombinaadi Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 20. juulil 1972.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

307 Sm-tele L. Antonile ja A. Rünkarule Eesti NSV teenelise kaubandustöötaja aunimetuse andmise kohta

Teenete eest kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise arendamisel anda Rapla Tarbijate Kooperatiivi kaupluse «Rahu» juhatajale Linda Karli t. Antonile ja Tallinna I Toitlustusti kohviku «Tallinn» direktorile Arnold Kusta p. Rünkarule Eesti NSV teenelise kaubandustöötaja aunimetus.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 21. juulil 1972.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

308 Vabariigi kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete töötajate autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse eduka töö eest vabariigi kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes autasustada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga järgmisi töötajaid:

Amiel, Linda Feodori t. — ETKVL Rajoonidevahelise Tallinna Kaubandusliku Baasi direktori asetäitja.

Beljankina, Niina Ossipi t. — Narva Kaubandusvalitsuse söökla nr. 1 kokk.

Berg, Malle Karl-Romani t. — ETKVL Rakvere Kaubandusliku Inventari Tehase tööline.

Birkenfeld, Martin Aleksandri p. — Tallinna Tööstuskaubastu kaupluse «Riietur» vanemmüüja.

Busch, Linda Simeoni t. — Tallinna Puu- ja Kõogivilja Kaubastu tööline.

Burk, Helja Alfredi t. — Tallinna Toidukaubastu vanemkontrolör-kassapidaja.

Golopridova, Helgi Aleksandri t. — Rakvere Kaubastu vanemmüüja.

Jastrebova, Jekaterina Vassili t. — Tallinna II Toitlustusti restorani «Tallinn-Balti» puhvetipidaja.

Kalde, Meeri Nikolai t. — Pärnu Kaubandusvalitsuse kaupluse «Galanterii» vanemmüüja.

Kavelitš, Niina Konstantini t. — Eesti Vabariikliku Jalatsite Hulgi-kaubanduse Baasi juhataja asetäitja.

- Keidong, Endla Jakobi t. — Tallinna II Toitlustusti kohviku «Kadriorg» kondiiter-brigadir.
- Kerner, Elvi Gustavi t. — ETKVL Kaubandusliku Reklaami Valitsuse Reklaamikombinaadi tööline.
- Kivipõld, Hilje Juhani t. — ETKVL Aianduskombinaadi tööline.
- Kozõrjeva, Arianda Paveli t. — Balti Raudtee Eesti Raudteekonna Töölaliste Varustamise osakonna vanemkaubatundja.
- Kustavus, Silvi Leho t. — Valga Tarbijate Kooperatiivi kaupluse «Võit» osakonnajuhataja.
- Kõlvart, Valve Voldemari t. — Pärnu Tarbijate Kooperatiivi Univer-
saalkaupluse osakonnajuhataja.
- Käörd, Leida Friedrichi t. — Võru Tarbijate Kooperatiivi Vastseliina
söökla kondiiter.
- Leemets, Valve Gustavi t. — Keila Tarbijate Kooperatiivi kaubandus-
osakonna juhataja.
- Liit, Ode Johannese t. — Tallinna Tööstuskaubastu kaupluse nr. 54
vanemmüüja.
- Lilleorg, Helga Timofei t. — Pärnu Kaubandusvalitsuse restorani
«Rannahoone» kondiiter.
- Lindmäe, Valentina Joosepi t. — Tartu Tarbijate Kooperatiivi Nina
kaupluse juhataja.
- Lindsaar, Ulrich Oskari p. — ETKVL Tallinna Kooperatiivkaubastu
kaupluse nr. 9 filiaali nr. 5 juhataja.
- Lipp, Inna Vello t. — Kohtla-Järve Rajooni Tarbijate Kooperatiivi
Maidla kaupluse juhataja.
- Lipsik, Valentina Semjoni t. — Tallinna Toidukaubastu kaupluse
nr. 131 mehaanik.
- Lumiste, Helmiine Osvaldi t. — Rakvere Tarbijate Kooperatiivi Roela
kaupluse juhataja.
- Luht, Elmar Madise p. — Harju Tarbijate Kooperatiivi juhatuses esimees.
- Maran, Asta Jaani t. — Põlva Tarbijate Kooperatiivi Põlva kaupluse
müüja.
- Mäesalu, Harald Augusti p. — ETKVL Kaubandusvalitsuse juhataja.
- Noormets, Leo Antoni p. — ETKVL Tootmiskoondise «Kooperaator»
direktor.
- Oja, Peeter Arnoldi p. — Tartu Kaubandusvalitsuse kaupluse «Vee-
torni» juhataja.
- Orav, Lembit Ernsti p. — Jõgeva Tarbijate Kooperatiivi Tarakvere
kaupluse juhataja.
- Org, Adeele Hansu t. — Haapsalu Tarbijate Kooperatiivi Sutlepa kaup-
luse juhataja.
- Parkas, Linda Aleksandri t. — Tallinna Kaubamaja vanemmüüja.
- Pihu, Agathe Eduardi t. — Tartu Kaubandusvalitsuse kaupluse «Tekstiil»
vanemmüüja.

- Pjatkina, Mai Hansu t. — Tallinna I Toitlustrusti kohviku «Tallinn» kondiiter.
- Plodenko, Uljana Ivani t. — Tallinna I Toitlustrusti pearaamatupidaja.
- Pool, Helju Jaani t. — Märjamaa Tarbijate Kooperatiivi kaupluse «Start» vanemmüüja.
- Pruul, Vaike Vassili t. — Tallinna I Toitlustrusti restorani «Vana Toomas» kokk.
- Rand, Galina Peetri t. — Narva Kaubandusvalitsuse kaupluse nr. 22 vanemkontrolör-kassapidaja.
- Reiland, Juhan Jaani p. — ETKVL Autobaasi Pärnu kolonni autojuht.
- Riives, Leida Arturi t. — Elva Tarbijate Kooperatiivi Võrtsjärve kaupluse juhataja.
- Ristal, Helju Rudolfi t. — Tallinna Leivakaubastu kaupluse «Saiakäik» vanemmüüja.
- Saar, Milvi Karli t. — Viljandi Kaubastu kaupluse «Kalev» vanemmüüja.
- Salutam, Valter Jaani p. — Kohtla-Järve Kaubandusvalitsuse restorani «Turist» direktor.
- Sink, Linda Oskari t. — Tallinna Toidukaubastu kaupluse «ABC-6» juhataja.
- Sokolova, Jevdokija Pjotri t. — Sõjaväekaubastu nr. 477 laojuhataja.
- Zäro, Heldur Alfredi p. — ETKVL Kaubandusliku Inventari Tehase tööline.
- Tolina, Aino Richardi t. — Tartu Toitlustrusti restorani «Kaseke» kokk.
- Väljaotsa, Asta Augusti t. — Kohtla-Järve Kaubandusvalitsuse kaupluse nr. 55 vanemmüüja.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 21. juulil 1972.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

309 Sm. A. Kressi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse töö eest nõukogude organites ja seoses seitsmekümne viienda sünnipäevaga autasustada personaal pensionäri, NLKP liiget 1919. aastast, Arnold Jaani p. Kressi Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 21. juulil 1972.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

310 Sm. E. Milleri autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka töö eest riigiorganites ja seoses viiekümnenda sünnipäevaga autasustada Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Julgeoleku Komitee osakonnaülemat Endel Ivani p. Millerit Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 24. juulil 1972.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

311 M. Gorki nimelise Valgevene NSV Riikliku Vene Draamateatri kollektiivi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Edukate külalisetenduste eest Eesti NSV-s autasustada M. Gorki nimelise Valgevene NSV Riikliku Vene Draamateatri kollektiivi Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 24. juulil 1972.

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

312 Ametiisikute korteritesse ülespandud ametitelefoni kasutamise korra kohta

Ametiisikute korteritesse ülespandud ametitelefoni tasuta kasutamise korrastamiseks ja vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 2. juuni 1972. a. määrusele nr. 391 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV ministriumidel ja keskasutustel ning rajoonide ja linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhendamiseks, et:

1) alates 1. juulist 1972. a. on ministeeriumide, keskasutuste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide töötajate korteritesse ülespandud ametitelefoni tasuta kasutamise õigus:

NSV Liidu Sideministeeriumi, liiduvabariikide sideministeeriumide ja Teedeministeeriumi töötajatel, kes on vahetult seotud sidevahendite ja raudteetranspordi pideva töö tagamisega, samuti miilitsa jaoskonnainspektoritel, kellel ei ole alalisi ametiruumi, ning NSV Liidu Siseministeeriumi kutselise tuletõrje malevate ja üksuste ülematel;

teiste ministeeriumide ja keskasutuste ettevõtete ning organisatsioonide töötajatel, kellel nende töö iseloomu tõttu peab olema telefoniühendus vastavate ettevõtete ja organisatsioonidega nende ettevõtete ja organisatsioonide pideva töö tagamiseks. Nimetatud töötajatele antakse telefonide ametkondlikest telefonijaamadest, üldkasutatavasse telefonivõrku väljumise õigusega;

2) partei rajoonikomiteede sekretäridele ja rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede esimeestele on säilitatud korteritesse ülespandud ametitelefoni kasutamise kehtiv kord.

2. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel kinnitada kooskõlastatult Eesti NSV Rahandusministeeriumiga töötajate kategooriate loetelud, kellel vastavalt käesolevale määrusele on korteritesse ülespandud ametitelefoni tasuta kasutamise õigus, pidades silmas seda õigust kasutavate isikute ringi tunduvat vähendamist.

3. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel ning rajoonide ja linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedel esitada 1. detsembriks 1972. a. Eesti NSV Ministrite Nõukogule ja ära kirjas Eesti NSV Rahandusministeeriumile ettekanne käesoleva määruse täitmise kohta.

4. Lugeda 1. juulist 1972. a. kehtetuks:

1) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 8. mai 1959. a. korraldus nr. 620-k, välja arvatud esimene lõige ja punkti 2 alapunkt «g» (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. juuni 1959. a. korralduse nr. 874-k redaktsioonis);

2) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 2. juuli 1959. a. korraldus nr. 924-k;

3) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. mai 1962. a. korraldus nr. 774-k;

4) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. jaanuari 1964. a. korraldus nr. 49-k;

5) Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. aprilli 1968. a. korraldus nr. 455-k.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 28. juunil 1972. Nr. 311.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

313

«Ministeeriumi, keskasutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilise osakonna (büroo), pea- (vanem-) juriskonsuldi ja juriskonsuldi üldpõhimääruse» kohta

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuni 1972. a. määrusele nr. 467 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhendumiseks juurdelisatud «Ministeeriumi, keskasutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilise osakonna (büroo), pea- (vanem-) juriskonsuldi ja juriskonsuldi üldpõhimäärus».

2. Eesti NSV vabariiklikel ministeeriumidel ja keskasutustel töötada 2 kuu jooksul üldpõhimääruse alusel välja ja kinnitada vastava ministeeriumi (keskasutuse) süsteemi ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilise osakonna (büroo), pea- (vanem-) juriskonsuldi ja juriskonsuldi põhimäärus, arvestades töö iseärasusi vastavas harus.

3. Eesti NSV Justiitsministeeriumil kooskõlastatult linnade ja rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedega töötada ühe kuu jooksul üldpõhimääruse alusel välja tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juriidilise osakonna (büroo), pea- (vanem-) juriskonsuldi ja juriskonsuldi põhimääruse projekt ning esitada see kinnitamiseks Eesti NSV Ministrite Nõukogule.

4. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel võtta teadmiseks ja juhendumiseks, et:

1) NSV Liidu ministeeriumidele ja keskasutustele on tehtud ülesandeks töötada kahe kuu jooksul üldpõhimääruse alusel välja ja kinnitada vastava ministeeriumi (keskasutuse) süsteemi ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilise osakonna (büroo), pea- (vanem-) juriskonsuldi ja juriskonsuldi põhimäärus, arvestades töö iseärasusi vastavas harus;

2) NSV Liidu Põllumajanduse Ministeeriumile ja NSV Liidu Justiitsministeeriumile on tehtud ülesandeks töötada üldpõhimäärust rakendades kolme kuu jooksul välja ja kinnitada kolhooside ning kolhoosidevaheliste ettevõtete ja organisatsioonide juriidilise teenindamise (kaasa arvatud nende juriidiline teenindamine majanditevaheliste juriidiliste rühmade poolt) kord, arvestades nimetatud ettevõtete ja organisatsioonide spetsiifikat;

3) Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu Juhatusel ja teiste ühiskondlike organisatsioonide keskorganitel on soovitatud kehtestada kord õigusala se tegemiseks vastavates organisatsioonides, rakendades nimetatud määrusega kinnitatud üldpõhimäärust.

5. Tunnistada kehtetuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. mai 1962. a. määruse nr. 272 «Eesti NSV riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juriskonsultide põhimääruse» kinnitamise kohta» (ENSV MK 1962, nr. 28, art. 109) punkt 1.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 17. juulil 1972. Nr. 345.

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu

22. juuni 1972. a. määrusega nr. 467

Ministeeriumi, keskasutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilise osakonna (büroo), pea- (vanem-) juriskonsuldi ja juriskonsuldi

ü l d p õ h i m ä ä r u s

1. NSV Liidu, liiduvabariigi ja autonoomse vabariigi ministeeriumis (keskasutuses), krai, oblasti, linna ja rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitees, ettevõttes, organisatsioonis ja asutuses moodustatakse õiguslase töö tegemiseks, olenevalt töö mahust, iseloomust ja keerukusest, üldjuhtudel iseseisva struktuuriüksusena juriidiline osakond (büroo) või seatakse sisse peajuriskonsuldi, vanemjuriskonsuldi või juriskonsuldi ametikoht*). Ministeeriumis ja keskasutuses, kus on arbitraaž, moodustatakse juriidiline osakond (büroo) ühes arbitraažiga.

Ministeeriumi või keskasutuse arbitraaž tegutseb oma põhimääruse alusel, mis kinnitatakse kehtestatud korras.

2. Ministeeriumi, keskasutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilise osakonna ja juriskonsuldi põhiülesanded on:

a) sotsialistliku seaduslikkuse tugevdamine ministeeriumi, keskasutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni ja asutuse tegevuses;

b) õiguslike vahendite aktiivne kasutamine isemajandamise tugevdamiseks, võitluseks ebamajanduslikkuse vastu, ettevõtte, organisatsiooni ja asutuse majanduslike näitajate parandamine;

c) sotsialistliku omandi säilimise, väljalastava toodangu kvaliteedi tõstmise, samuti hankeülesannete ja -kohustiste ning kapitaalehituse töö-ettevõtulepingute ja muude lepingutega ettenähtud ülesannete ning kohustiste täitmise tagamine õiguslike vahenditega;

d) ettevõtete, organisatsioonide, asutuste ja kodanike õiguste ning seaduslike huvide kaitsmine;

e) Nõukogude seadusandluse propageerimine.

3. Juriidilise osakonna töötajad ja juriskonsult peavad aktiivselt osa võtma riikliku, plaani- ja lepingudistsipliini järgimisele, isemajandamise

*) Edaspidi kasutatakse vastavalt termineid «juriidiline osakond» ja «juriskonsult».

tugevdamisele, samuti riisumiste, mittekvaliteetse toodangu väljalaskmise, ebatootlike kadude, majandus-, töö-, elamu- ja muu seadusandluse ning nõukogude ja kolhoosidemokraatia normide rikkumise vastase võitluse organiseerimisele suunatud abinõude väljatöötamisest ja ellurakendamisest.

4. Ministeeriumi või keskasutuse juriskonsuldi või juriidilise osakonna ülema määrab ametisse ja vabastab ametist ministeeriumi või keskasutuse juhtija.

Ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriskonsuldi või juriidilise osakonna ülema määrab ametisse ja vabastab ametist kõrgemalseisev organ.

Tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juriskonsult või juriidilise osakonna juhataja määratakse ametisse ja vabastatakse ametist kehtestatud korras.

Juriidilise osakonna likvideerimine ja juriskonsuldi ametikoha koondamine ettevõttes, organisatsioonis ja asutuses toimub üksnes kõrgemalseisva organi nõusolekul.

5. Nii juriidilise osakonna ülema (juhataja) kui ka juriskonsuldi ametikohale määratakse kõrgema juriidilise haridusega isik.

Erandjuhtudel võidakse juriskonsuldi ametikohale määrata isik, kel ei ole kõrgemat juriidilist haridust, kui tal on vähemalt kolmeaastane tööstaaž juriidilisel alal, või isik, kes õpib kõrgema juriidilise õppeasutuse ühel vanematest kursustest.

6. Ministeeriumi või keskasutuse juriidiline osakond või juriskonsult allub vahetult ministeeriumi või keskasutuse juhtijale või tema otsuse kohaselt ühele juhtija asetäitjatest. Ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidiline osakond või juriskonsult allub vahetult juhtijale.

Õiguslaselise töö meetodika küsimustes juhindub juriidilise osakonna ülem või juriskonsult kõrgemalseisva organi juriidilise osakonna või juriskonsuldi juhistest.

7. Ministeeriumi või keskasutuse juriidiline osakond või juriskonsult:

a) töötab koos teiste struktuuriliste allüksustega välja ja rakendab abinõusid, mis on suunatud sotsialistliku seaduslikkuse kõrvalikaldumatu järgimise tagamisele ministeeriumi või keskasutuse süsteemis, rakendab abinõusid kehtiva seadusandluse rikkumiste ärahoidmiseks;

b) üldistab koos teiste allüksustega, üksikjuhtudel aga iseseisvalt, seadusandluse rakendamise praktikat rahvamajandusharus, töötab välja ettepanekuid selle täiustamiseks ning esitab neid ministeeriumi või keskasutuse juhtkonnale läbivaatamiseks;

c) kontrollib ministeeriumi või keskasutuse juhtkonnale allakirjutamiseks esitatavate käskkirja-, juhendi-, määruse-, korralduse- ja teiste õiguslike dokumentide projektide vastavust seadusandluse nõuetele ning viseerib neid; koostab iseseisvalt või koos teiste allüksustega ettepanekuid ministeeriumi või keskasutuse kehtivate käskkirjade ja teiste normatiivaktide muutmiseks või faktiliselt kehtetute tühistamiseks;

d) võtab osa ministeeriumi või keskasutuse poolt väljatöötatavate seaduseelnõude, valitsuse määruste ja korralduste ning teiste normatiivaktide projektide ettevalmistamisest; koostab iseseisvalt või koos teiste allüksustega arvamusi normatiivaktide projektide kohta, mis on ministeer-

riumile või keskasutusele saabunud arvamuse andmiseks; viseerib neid normatiivaktide projekte ja arvamusi, mis esitatakse ministeeriumi või keskasutuse juhtkonnale allakirjutamiseks;

e) võtab osa ettepanekute väljatöötamisest juhtimissüsteemi täiustamiseks rahvamajandusharus, ministeeriumi või keskasutuse struktuuriliste allüksuste, samuti ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste ning ametiisikute õiguste ja kohustuste kindlaksmääramiseks;

f) korraldab tööd majanduslepingute osatähtsuse tõstmiseks, vastutuse suurendamiseks nende täitmise eest ja lepingudistsipliini tugevdamiseks; võtab osa hanke eritingimuste, tüüplepingute ja majandussuhteid reguleerivate teiste normatiivaktide väljatöötamisest;

koostab meetodilisi juhiseid lepingulise töö organiseerimiseks ministeeriumi või keskasutuse süsteemis; võtab tarvitusele abinõud, et tagada õigeaegne ja õige majanduslepingute sõlmimine, lepinguliste kohustiste täitmise arvestus ning majanduslike mõjutusvahendite rakendamine lepinguliste kohustiste täitmata jätmise või mittenõuetekohase täitmise korral;

g) juhib meetodiliselt pretensioonialast tööd ministeeriumi või keskasutuse süsteemis; analüüsib pretensioonide esitamise ja läbivaatamise alal tehtava töö olukorda ning arbitraažipraktikat; töötab välja ettepanekuid pretensioonide ja majanduslike vaidluste läbivaatamisel ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste tegevuses väljaselgitatud puuduste kõrvaldamiseks ning esitab neid ettepanekuid ministeeriumi või keskasutuse juhtkonnale;

h) võtab osa abinõude väljatöötamisest ja rakendamisest võitluse organiseerimiseks mittekvaliteetse toodangu väljalaskmise ning materiaalsete väärtuste rikkumise, riisumiste ja puudujääkide vastu;

i) juhib meetodiliselt õigusalast tööd ministeeriumi või keskasutuse süsteemis ja kontrollib selle töö olukorda; organiseerib juriidiliste osakondade ja juriskonsultide töökogemuste vahetamist; kutsub kehtestatud korras kokku nõupidamisi ja viib läbi seminare;

j) esindab kehtestatud korras ministeeriumi või keskasutuse huve kohtus ja arbitraažis, samuti teistes organites õigusküsimuste läbivaatamisel;

k) korraldab koos teiste allüksustega üritusi juriskonsultide tööalase kvalifikatsiooni tõstmiseks ja ministeeriumi või keskasutuse keskaparaadi töötajate ning alluvate ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste töötajate õiguslaste teadmiste suurendamiseks;

töötab välja abinõusid Nõukogude seadusandluse propageerimiseks ministeeriumi või keskasutuse süsteemis ja võtab osa nende elluviimisest;

l) annab ministeeriumi või keskasutuse alluvate ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste arupärimiste peale seletusi õigusküsimustes, saadab neile kehtiva seadusandluse ja selle kohaldamise praktika alast informatsioonimaterjali; annab õigusküsimustes konsultatsiooni ministeeriumi või keskasutuse keskaparaadi töötajatele; valmistab ministeeriumi või keskasutuse juhtkonnale ette seadusandlusala teatmematerjali;

m) organiseerib ministeeriumile või keskasutusele saabuvate ja nende poolt väljaantavate normatiivaktide süstematiseeritud arvestust ning hoidmist; rakendab abinõusid ettevõtete, organisatsioonide ja asu-

tuste juriidiliste osakondade või juriskonsultide paremaks varustamiseks seadusandlusalase teatmematerjaliga;

n) analüüsib ettevõtetelt, organisatsioonidelt ja asutustelt saabuvald informatsiooni- ja muid materjale õiguslase töö kohta, koostab neist ülevaateid ning esitab neid vajaduse korral ministeeriumi või keskasutuse juhtkonnale;

o) annab õiguslase abi ministeeriumi või keskasutuse ametiühingu kohalikule komiteele, vabatahtlikule rahvamalevale ja teistele ühiskondlikele organisatsioonidele.

8. Krai, oblasti, linna või rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juriidiline osakond või juriskonsult:

a) kontrollib tööraha saadikute nõukogule ja tema täitevkomiteele läbivaatamiseks esitatavate otsuse-, korralduse- ja teiste õiguslike dokumentide projektide seadusandluse nõuetele vastavust ning viseerib neid;

b) võtab osa tööraha saadikute nõukogu, tema täitevkomitee ja alaliste komisjonide poolt sotsialistliku seaduslikkuse järgimise tagamiseks rakendatavate abinõude ettevalmistamisest ja elluviimisest; võtab osa nõukogule ja tema täitevkomiteele läbivaatamiseks esitatavate õiguslike dokumentide projektide ettevalmistamisest;

c) valmistab ette ettepanekuid alamalseivate tööraha saadikute nõukogude ja nende täitevkomiteede otsuste ja korralduste muutmise, peatamise või tühistamise kohta, kui need ei vasta seadusele;

d) koostab iseseisvalt või koos täitevkomitee osakondadega (valitsustega) ettepanekuid tööraha saadikute nõukogu ja tema täitevkomitee kehtivate otsuste ja korralduste muutmiseks või faktiliselt kehtetute tühistamiseks;

e) annab juriidilist abi tööraha saadikute nõukogu alalistele komisjonidele ja nõukogu täitevkomitee juurde moodustatud administratiivkomisjonidele, järelevalvekomisjonidele, alaealiste asjade komisjonidele ning teistele komisjonidele, samuti nõukogu rahvasaadikutele ja tööraha saadikute nõukogu juhtimisel tegutsevatele elanikkonna ühiskondliku isetegevuse organitele;

f) annab õigusküsimustes konsultatsiooni täitevkomitee osakondade ja valitsuste töötajatele, tööraha saadikute nõukogule alluvate ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juriskonsultidele, samuti alamalseivate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede töötajatele; annab täitevkomitee ülesandel arvamusi õigusküsimustes;

g) organiseerib täitevkomiteele saabuvald ja tööraha saadikute nõukogu või selle täitevkomitee poolt väljaantavate normatiivaktide süstematiseeritud arvestust ja hoidmist; rakendab abinõusid alamalseivate nõukogude täitevkomiteede juriidiliste osakondade või juriskonsultide paremaks varustamiseks seadusandlusalase teatmematerjaliga;

h) organiseerib koos tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsustega täitevkomitee aparaadi ning täitevkomitee osakondade ja valitsuste töötajate tegevusse puutuvate normatiivaktide tundmaõppimist nende poolt;

i) annab alamalseivate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede juriidilistele osakondadele ja juriskonsultidele metoodilist abi õiguslases töös;

j) esindab kehtestatud korras tööraha saadikute nõukogu täitekomitee huve kohtus ja arbitraažis, samuti teistes organites õigusküsimuste läbivaatamisel.

9. Ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidiline osakond või juriskonsult:

a) kontrollib ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhtijale allakirjutamiseks esitatavate käskkirja-, juhendi-, põhimääruse- ja teiste õiguslike dokumentide projektide vastavust seadusandluse nõuetele ning viseerib neid;

b) kontrollib ettevõtte, organisatsiooni või asutuse struktuuriliste allüksuste juhtijate poolt antud käskkirjade ja teiste aktide vastavust seadusandluse nõuetele ning võtab tarvitusele abinõud nende aktide muutmiseks või tühistamiseks, kui need on välja antud kehtivat seadusandlust rikkudes;

c) koostab koos teiste allüksustega ettepanekuid ettevõttes, organisatsioonis või asutuses väljaantud kehtivate käskkirjade ja teiste normatiivaktide muutmiseks või faktiliselt kehtetute tühistamiseks;

d) võtab osa kollektiivlepingute ettevalmistamisest ja sõlmimisest, samuti abinõude väljatöötamisest ja rakendamisest töödistsipliini tugevdamiseks ettevõtetes, organisatsioonides ja asutustes;

e) organiseerib koos teiste allüksustega majanduslepingute sõlmimise alast tööd ettevõttes, organisatsioonis või asutuses, võtab osa nende lepingute ettevalmistamisest ning viseerib neid;

f) organiseerib ja teeb pretensioonialast tööd, juhhib nimetatud tööd meetodiliselt sel juhul, kui seda teevad ettevõtte, organisatsiooni või asutuse teised allüksused;

g) võtab osa ettevõtte, organisatsiooni või asutuse bilansis oleva debitoorse ja kreditoorse võlgnevusega seotud küsimuste läbivaatamisest ning rakendab koos teiste allüksustega abinõusid selle võlgnevuse likvideerimiseks;

h) teostab kontrolli kehtiva seadusandlusega ettenähtud korras kinnipidamise üle ettevõttes, organisatsioonis või asutuses toodangu ja kaupade koguse ning kvaliteedi järgi vastuvõtmisel;

i) esindab kehtestatud korras ettevõtte, organisatsiooni või asutuse huve kohtus ja arbitraažis, samuti teistes organites õigusküsimuste läbivaatamisel;

j) üldistab ja analüüsib kohtu- ja arbitraažiasjade läbivaatamise tulemusi ning koos teiste struktuuriliste allüksustega — pretensioonide läbivaatamise tulemusi ning majanduslepingute sõlmimise ja täitmise praktikat; esitab ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhtijale ettepanekuid väljaselgitatud puuduste kõrvaldamiseks;

k) võtab osa ettevõtte, organisatsiooni või asutuse poolt väljatöötavate normatiivaktide projektide ettevalmistamisest, samuti arvamuste ettevalmistamisest normatiivaktide projektide kohta, mis on ettevõttele, organisatsioonile või asutusele saabunud arvamuse andmiseks;

l) annab konsultatsioone, arvamusi ja teatise õigusküsimustes, mis tekivad ettevõtte, organisatsiooni või asutuse tegevuses;

m) võtab osa ettepanekute väljatöötamisest ettevõtte, organisatsiooni või asutuse finantsmajandusliku tegevuse tulemuste läbivaatamise komisjoni töö kokkuvõtete alusel;

n) annab õigusalast abi ettevõtte, organisatsiooni või asutuse ametiühingu vabriku-, tehase- või kohalikule komiteele, seltsimehelikule kohtule, vabatahtlikule rahvamalevale ja teistele ühiskondlikele organisatsioonidele;

o) valmistab teiste allüksuste osavõtul ette materjali riisumiste, raiskamiste, puudujääkide, samuti mittekvaliteetse, mittestandardse või mittekomplektse toodangu väljalaskmise ja muude õiguserikkumiste kohta üleandmiseks uurimis- ja kohtuorganitele ning seltsimehelikule kohtule, samuti rakendab abinõusid ettevõttele, organisatsioonile või asutusele tekitatud kahju hüvitamiseks;

p) organiseerib ettevõttele (organisatsioonile, asutusele) saabuvate ja tema poolt vähjaantavate normatiivaktide süstematiseeritud arvestust ja hoidmist;

q) informeerib kehtivast seadusandlusest, organiseerib koos teiste allüksustega ettevõtte, organisatsiooni või asutuse ametiisikute tegevusse puutuvate normatiivaktide tundmaõppimist nende poolt;

r) propageerib Nõukogude seadusandlust ettevõttes, organisatsioonis või asutuses.

10. Ministeeriumi, keskasutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilisel osakonnal või juriskonsuldil on õigus:

a) kontrollida seaduslikkuse järgimist vastavalt ministeeriumi või keskasutuse süsteemis, alamalseivate tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedes, ministeeriumi, keskasutuse, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse struktuuriliste allüksuste tegevuses, samuti tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakondades ja valitsustes;

b) saada ministeeriumis, keskasutuses, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitees, ettevõttes, organisatsioonis või asutuses kehtestatud korras ametiisikutelt dokumente, teatisi, arvutusi ja teisi andmeid, mis on talle vajalikud oma ülesannete täitmiseks;

c) kaasata ministeeriumi, keskasutuse või tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakonna (valitsuse) struktuurilise allüksuse juhtija, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhtija nõukolekul töotajaid normatiivaktide ja teiste dokumentide projektide koostamisele, samuti juriidilise osakonna või juriskonsuldi poolt vastavalt tema kohustustele rakendatavate abinõude väljatöötamisele ja elluviimisele.

11. Juriidilise osakonna ülem (juhataja) või juriskonsult võtab osa ministeeriumi (keskasutuse) kolleegiumi koosolekutest, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee istungitest, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhtija kokkukutsutud nõupidamistest, kui neil arutatakse küsimusi, mis on seotud kehtiva seadusandluse rakendamise ja muu õigusalase tööga.

12. Ministeeriumi, keskasutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriskonsult või juriidilise

osakonna ülem (juhataja) vastutab tema poolt viseeritud käskkirja-, juhendi-, põhimääruse-, määruse-, otsuse-, korralduse- ja teiste õiguslike dokumentide projektide kehtivale seadusandlusele vastavuse eest.

13. Juriidilise osakonna ülem (juhataja) või juriskonsult, kes on avastanud seaduslikkuse rikkumisi ministeeriumi, keskasutuse, ettevõtte, organisatsiooni, asutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakonna (valitsuse) või nende ametiisikute töös, on kohustatud nendest rikkumistest ette kandma vastavalt ministeeriumi, keskasutuse, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhtijale või tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteele, et võtta tarvitusele vajalikud abinõud nende rikkumiste kõrvaldamiseks.

14. Ministeeriumi, keskasutuse või tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juhtkonnale, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhtijale allakirjutamiseks esitatavate käskkirja-, juhendi- ja teiste õiguslike dokumentide projektide kehtivale seadusandlusele mittevastavuse korral jätab juriskonsult või juriidilise osakonna ülem (juhataja) nende dokumentide projektid viseerimata ja annab vastava arvamuse ning esitab seejuures ettepanekud arutatavate küsimuste otsustamise seadusliku korra kohta.

Kui ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhtija kirjutab nimetatud dokumentidele alla juriskonsuldi või juriidilise osakonna ülema arvamusest hoolimata, teatab viimane sellest kõrgemalseisvale organile.

Ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriskonsult või juriidilise osakonna juhataja, kes ei rakendanud abinõusid seaduslikkuse rikkumiste kõrvaldamiseks vastavalt käesolevale üldpõhimäärusele, kannab kõrvuti ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhtijaga vastutust kehtestatud korras.

15. Käesolevas üldpõhimääruses ettenägemata ning õiguslase töö hulka mittekuuluvate kohustuste panemine ministeeriumi, keskasutuse, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juriidilisele osakonnale või juriskonsuldile ei ole lubatud.

16. Ministeeriumid, keskasutused, tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed, ettevõtted, organisatsioonid ja asutused on kohustatud varustama oma juriidilist osakonda või juriskonsulti seadusandlusalase teatmematerjaliga, õigusküsimusi käsitlevate kogumike ja teiste abivahenditega ning vajaliku õiguslase kirjandusega.

INDEKS 78280

Kontrollieksamplar

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükipoognaid 1. Arvestuspoognaid 1.2. Tellimuse nr. 826.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

AR

43873

72-996a

2675